

Havens en ligplaatsen in de Zeeuwse Delta

December 2008

Dit rapport probeert een overzicht te geven van de havens en ligplaatsen voor historische schepen in de Zeeuwse Delta.

Onder Historische schepen wordt hier verstaan de recreatieve “Bruine Vloot”, en de beroeps Bruine Vloot, de charter schepen.

In deze laatste categorie vallen niet alleen de zeilschepen maar ook de motorschepen zoals bijvoorbeeld de schepen van de fiets-vaar vakanties.

Westerschelde

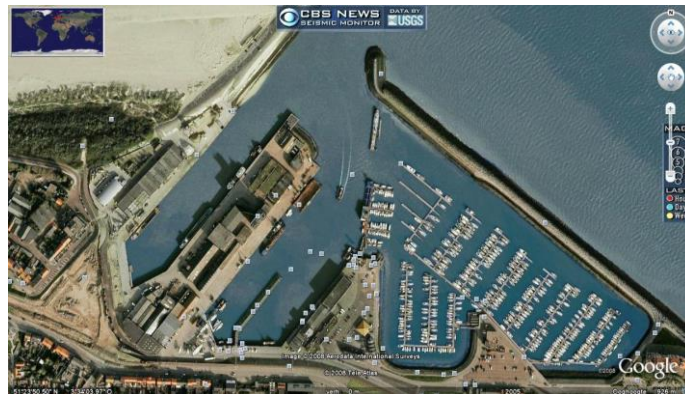
De Westerschelde is een druk bevaren rivier met zeevaart van en naar Antwerpen, Terneuzen, Gent en Vlissingen. Door de verdiepingen is de stroomsnelheid aanzienlijk toegenomen en komen er ook schepen die met grote snelheid deze rivier bevaren. Dit maakt deze rivier duidelijk minder aantrekkelijk voor de recreatie vaarder.

De recreatievaart, particulier zowel als beroeps, passeren de Westerschelde van Vlissingen of Hansweert naar Terneuzen en visa versa. De vaart van en naar Antwerpen gaat meestal via Hansweert.

De hoge stroomsnelheid en de intensieve zee- en binnenvaart maken dat schepen uit onze doelgroep de havens aan de Westerschelde ook gebruiken om een goed tij en/of goed weer af te wachten .

De Havens

Breskens

Tot nu toe is hier geen speciale afmeergelegenheid voor de historische schepen.

In overleg met de havenmeester is er ruimte in de Westhaven. Daar is de zaete vervangen door een normale kade. De Oosthaven geniet doorgaans de voorkeur.

Breskens heeft geen vaste ligplaatsen voor de grotere historische schepen (> 20m), en aansluitpunten voor stroom zijn niet aanwezig.

Terneuzen

Terneuzen krijgt binnenkort het beheer over de Veerhaven, waar nu twee watersportverenigingen hun ligplaatsen hebben en de sleepboten van Multratug. Ook ligt hier nog de ponton waar vroeger de veerboot naar Hoedekenskerke afmeerde, en waar in speciale gevallen toestemming gegeven wordt om af te meren.

Of er in deze haven in de toekomst afmeer mogelijkheden komen voor de bruine vloot is nu niet

bekend. Als dat wel het geval zal zijn, is hier alleen sprake van passanten ligplaatsen.

In de Oosthaven is er een mogelijkheid om af te meren aan de binnenkant van het remmingwerk voor de Oostsluis, hiervoor dient men toestemming te hebben van de sluismeester. Deze ligplaats is op loopafstand van het centrum van Terneuzen, en een goede plek om op een goed tij of goed weer te wachten.

Verder zijn er ligplaatsen binnen de sluis b.v in zijkanaal A, waar het centrum ook op loopafstand is. Men kan hier afmeren, en dient dat te melden aan de havendienst. (patrouille boot) op VHF kanaal 11. Dicht bij het centrum (Waterschapskantoor) zijn er aansluitmogelijkheden voor walstroom. Water is in Terneuzen te verkrijgen via de diverse bunkerboten.

Sas van Gent

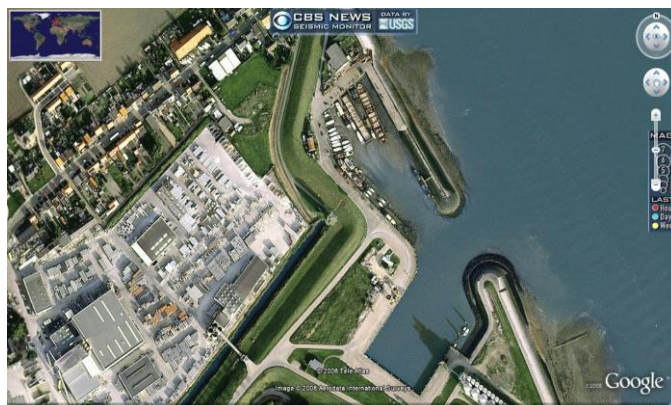
De Gemeente Terneuzen heeft in Sas van Gent een “Nostalgische Haven “ aangelegd, speciaal voor Historische schepen. Dit is een haven voor zowel vaste ligplaatsen als voor passanten en heeft een voorziening voor water en elektra. Deze haven is zeer geschikt voor de schepen die via Terneuzen naar België en Frankrijk varen. Ligplaatsen zijn op loopafstand van het centrum van Sas van Gent. De haven ligt aan de zuidzijde van de brug aan de westelijke oever.

Perkpolder

Na het vervallen van de Veerdienst Kruiningen – Perkpolder zijn er plannen voor herinrichting van het gebied rond de voormalige Veerhaven. Voor zover nu bekend wordt gedacht aan een jachthaven in deze voormalige veerhaven. Om afmeergelegenheid te krijgen voor historische schepen, is het nu de tijd om daar actie in te ondernemen.

Walsoorden

Walsoorden, de meest oostelijke Nederlandse haven aan de Westerschelde heeft geen speciale aanlegplaatsen voor historische schepen. Het is een onrustige haven in verband met de zuiging en golfslag van passerende zeeschepen, die dicht onder de wal van en naar Antwerpen varen. Voor eventuele reparaties is er een scheepswerf aanwezig.

Paal.

Paal is een droogvallend haventje in het Oosten van Zeeuws Vlaanderen en bereikbaar voor de kleinere schepen. Het ligt dicht bij het natuurgebied “Verdronken Land van Saeftinghe”. De haven heeft geen speciale voorzieningen en is alleen bereikbaar van een paar uur vóór tot een paar uur ná hoogwater.

Hansweert

Hansweert heeft geen speciale ligplaatsen voor de grotere bruine vloot schepen en ook geen voorzieningen. Met toestemming van de sluismeester kan aan de binnenkant van de remming, binnen de sluis worden afgemeerd.

Gezien de strategische ligging (zie inleiding) is een vaste faciliteit wenselijk

Hoedekenskerke

In de voormalige Veerhaven van het Veer Terneuzen – Hoedekenskerke, is een watersportvereniging gesitueerd en zijn er geen ligplaatsen voor Historische schepen beschikbaar. De voormalige landbouwhaven, ten Noorden van de Veerhaven, kan slechts gedurende korte tijd gebruikt worden want deze is droogvallend, en er zijn geen faciliteiten.

Voor de avond en de nacht is er de mogelijkheid af te meren aan de ponton van het fiets- voetveer.

Dit is echter een zeer onrustige plek omdat het buiten de haven ligt/

Ellewoutsdijk

Een kleine droogvallende haven tegenover Terneuzen, die gebruikt wordt voor jachten, waarvan het merendeels visboten zijn. Geen ligplaatsen beschikbaar voor historische schepen.

Vlissingen

Vlissingen biedt tot nu toe weinig mogelijkheden voor het afmeren van historische schepen. Er was eerst de mogelijkheid om, in overleg met de havenmeester, aan de Piet Heinkade af te meren. Die mogelijkheid er niet meer omdat een deel in gebruik is door de politie en het andere deel verhuurd is aan Damen Shipyards. Wel kan er met toestemming van de sluismeester worden afgemeerd aan de hoge wal ten zuiden van de sluis.

Gemeente Vlissingen werkt aan een herinrichtingsplan van het voormalige Schelde terrein en daarin is ruimschoots gelegenheid voor ligplaatsen van historische schepen, recreatief zowel als beroeps.

Oosterscheldegebied

Tholen stad

Tholen is een prachtig stadje met veel bezienswaardigheden en aantrekkelijk voor toeristen. Voor de pleziervaart is er voldoende ruimte in de jachthavens en in de oude haven liggen wat voormalige bedrijfsvaartuigen, voor het merendeel vaste liggers.

De toegang tot de haven van Tholen wordt wat afmetingen betreft bepaald door de hoogte van de bruggen over het Rijn Schelde kanaal, of door de lengte van de Bergse Diep sluis.

Voor de (kleinere zeilende) chartervaart zijn er geen speciale voorzieningen. Op de westelijke steiger in de oude haven zijn elektrische aansluitingen.

De gemeente wil het oude havengebied ontwikkelen en daar de mogelijkheid scheppen voor historische Vaartuigen, zowel vaste liggers (bewoond) als passanten.

Op dit moment moeten de grotere schepen gebruik maken van de vluchthaven van RWS

Bergse Diep sluis:

Deze sluis geeft toegang tot het Zoommeer, met de plaatsen Tholen en Bergen op Zoom. Bij de sluis zelf zijn ligplaatsen voor sportvisser schepen. Voor historische schepen geen voorzieningen.

De haven van Tholen heeft passantenplaatsen voor historische schepen. Voor de chartervaart zijn er weinig voorzieningen.

Yerseke:

Yerseke is een vissersdorp met een groot haven oppervlak.

De oudste haven, direct ten noorden van de oesterputten, is nu jachthaven. Ten noorden daarvan is de tweede haven die voor een groot deel in gebruik is als jachthaven, maar waar ook nog mosselkotters liggen. Gaan we nog verder naar het noorden dan ligt daar de nieuwste vissershaven ,de Julianahaven. In deze haven is in overleg met de havenmeester vaak wel een afmeer gelegenheid voor historische schepen en charterschepen. Er zijn geen speciale voorzieningen, en bij laag water is het niet zo gemakkelijk om aan- en van boord te komen.

Naast deze drie havens heeft Yerseke ook nog een drie tal zogenoemde insteekhavens tussen de Oesterputten, die droogvallen met laag water

De ambtenaar van Reimerswaal die belast is met cultuur, zou graag één van deze insteekhavens gaan gebruiken voor historische schepen. De schepen liggen dan in ieder geval op een historische plek.

Wemeldinge:

Een plaats die vanouds verbonden is met de scheepvaart en waar velen hun brood verdienden in en aan die scheepvaart. Na de verbreding van het kanaal is de invaart vanuit de Oosterschelde oostelijker gekomen en heeft Wemeldinge het directe contact met de scheepvaart verloren. Er zijn bij het oude sluisencomplex twee grote jachthavens, en er is een steiger voor het fietsveer in het hoogseizoen. Verder zijn er geen voorzieningen.

Naast de aanlegplaats voor de veerpont, kan een afmeergelegenheid worden gerealiseerd voor historische schepen.

Een alternatief op korte termijn, is de voormalige ligplaats van de politie boot, of afspraken maken met het fietsveer voor een gedeeld gebruik van de ponton.

Goese Sas.

Goese Sas is de sluis, aan de invaart van het kanaal naar Goes.

Bij de ingang van de haven is een steiger, speciaal voor historische schepen (eigendom van de

Schippersvereniging Houthaven), maar er zijn verder geen voorzieningen.
Vlakbij de haven is een horeca gelegenheid, maar deze plek ligt ver verwijderd van de stad Goes

Goes:

Goes is een stad met allerlei voorzieningen en een streekcentrum, eetgelegenheden, café's en disco's. Er ligt voor Goes een compleet nieuw plan voor het havengebied, waar ook afmeer gelegenheden zullen komen voor historische- en charterschepen.
Op dit moment is er de mogelijkheid af te meren in de Houthaven en langs het kanaal voor de brug.
Op deze laatste locatie zijn echter geen voorzieningen.

Kats Landbouwhaven:

Dit voormalige landbouwhaventje ligt aan de invaart van de Zandkreek op Noord Beveland. Het ligt in een verlaten gebied en er ligt geen betonning naar toe waardoor het voor de chartervaart niet of minder aantrekkelijk is. Het is in een zeer vervallen staat en waarschijnlijk niet aantrekkelijk om weer op te knappen.

Colijnsplaat.

Colijnsplaat is een oud vissersplaatsje met voldoende horeca gelegenheden voor de gasten van de charterschepen. De voormalige vissershaven is grotendeels ingericht als jachthaven, maar aan de Oostzijde liggen nog wat visserschepen, waar ook afmeergelegenheid is voor historische- / charterschepen. In 2004 is de aanlegsteiger aangepast voor charterschepen en voorzien van nutsvoorzieningen.

Kats:

Kats is een voormalige veerhaven die nu in gebruik is als Jachthaven. Er is een horeca gelegenheid, en aan de bakboordzijde van de haven is een afmeergelegenheid voor historische- en charter schepen. Het is echter niet mogelijk om via het (afgesloten) terrein aan de andere kant van de haven te komen waar de horeca gelegenheid is.

Sophia haven (Roompot Marina):

Een grote jachthaven waar ook charterschepen komen. De accommodatie is zeer beperkt, er kon worden afgemeerd aan de kopse kant van een jachtsteiger, maar deze palen zijn weggehaald. Gasten moeten bij de hogere schepen met een laddertje van boord. De haven maakt onderdeel uit van het recreatie complex de Roompot, met op redelijke afstand een zwemparadijs. Er komen ca 100 charterschepen per jaar, voorzieningen : **Geen**

Neeltje Jans:

Neeltje Jans heeft de mogelijkheid voor een bezoek aan de stormvloedkering, tentoonstelling en Waterland Neeltje Jans. Voor dagtochten is deze bestemming extra aantrekkelijk met het Waterpaviljoen en een expositie over de Delta werken.

Charterschepen mogen geen gebruik maken van de haven bij het Waterpaviljoen. Momenteel wordt gebruik gemaakt van de wrakke aanlegsteiger van de oude werkhaven, waar geen voorzieningen zijn. Er is hier een duidelijke behoefte aan een veilige voorziening in de oude werkhaven

Burghsluis:

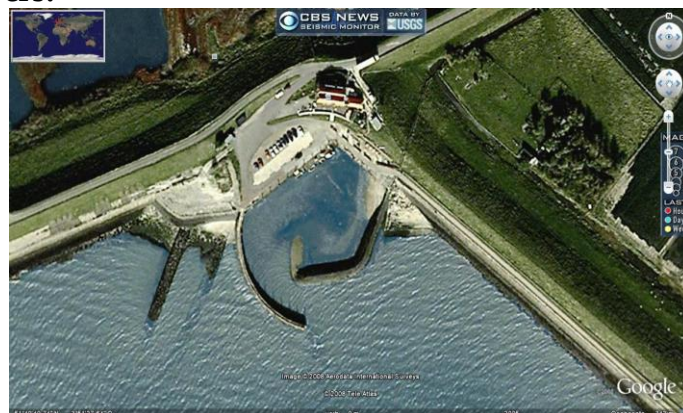
Een rustige haven met een horeca gelegenheid en met ligplaatsen voor jachten en een paar sportvissers. Deze haven is uitstekend geschikt voor historische recreatie schepen en charterschepen met rustige groepen en/of team trainingen. Een deel van de haven is verzand, maar wel geschikt te maken voor historische- en charterschepen, door een deel van de haven te ontdoen van stenen zodat veilig drooggevallen kan worden.

Schelphoek.

Unieke plek nabij Serooskerke om natuurgerichte recreatie te ervaren, zoals wandeltochten en strandmogelijkheden. Er zijn geen voorzieningen, wel een toiletgebouwtje. Een unieke plek om afmeer gelegenheden te creëren voor historische schepen (platbodems).

Haven van de Flauwers:

Kleine droogvallende haven in beheer bij horeca gelegenheid “De Heerenkeet”. Er zijn geen voorzieningen, maar voor het bezoek aan de horeca gelegenheid is er behoefte aan één ligplaats.

Zierikzee

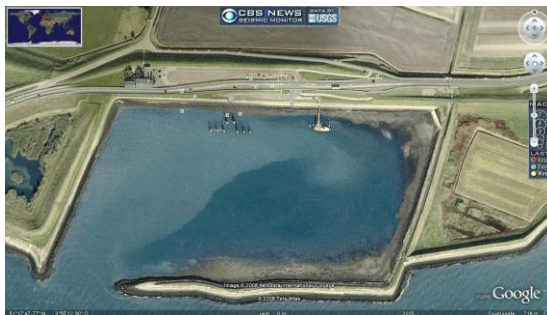
Een oude havenstad met veel bezienswaardigheden, winkels en horeca gelegenheden en daardoor ook aantrekkelijk voor de waterrecreant.

In de zomer is Zierikzee een drukke haven die vaak helemaal vol ligt met jachten. Voor de charterschepen is er wel een speciale plek, maar door de drukte liggen ze vaak drie dik.

Het in- en ontschepen is hier vaak een probleem met laag water als mensen met tas en/of koffer via een steil trapje omhoog of omlaag moeten.

Hier zou een drijvende steiger met water en elektra een zeer welkome oplossing zijn.

Val

Dit is de voormalige veerhaven aan de noordzijde van de Zeelandbrug, die nu gebruikt wordt door een sportvisser. De steiger waar deze sportvisser ligt, is nog redelijk in takt. De tweede steiger is in een zeer slechte staat, maar zou mogelijkerwijs geschikt gemaakt kunnen worden om weer af te meren.

Stavenisse:

Stavenisse is een klein dorp met kleine haven aan de uiterste westpunt van Tholen. Het havenkanaal is droogvallend en dus niet bruikbaar van 2 uur voor tot twee uur na laag water. Aan de loswal is plaats voor één schip, maar er zijn geen voorzieningen.

St. Annaland

Sint Annaland is een oude landbouwhaven, waar nu een grote jachthaven van is gemaakt. In het dorp zijn winkels, horeca gelegenheden, café's en een museum. Aan de loswal is ruimte om af te meren, zonder voorzieningen, maar de havengelden staan in geen verhouding tot de geleverde faciliteiten.

St. Philipsland

Een oud dorp met weinig vertier, aan het eind van de Krabbegeul. Er is een goede afmeerkade aan-

wezig waar schepen gedeeltelijk droogvallen. Er zijn op de kade geen voorzieningen.

Zijpe vluchthaven

Deze voormalige vluchthaven is voor een groot deel (het zuidelijke deel) in gebruik genomen als vissers- en handelshaven voor Bruinisse (Schouwen Duiveland). De haven ligt op loop afstand van het gezellige vissersdorp Bruinisse, maar de steigers zijn erg hoog (zeker bij laag water). Het zou aan te bevelen zijn hier een goede afmeer mogelijkheid te voorzien voor historische- en charterschepen. Het noordelijke deel wordt momenteel ook veel gebruikt door “vaste liggers”, waardoor voor passanten, met name in het hoogseizoen, geen plaats meer is. Er is hier een duidelijke behoefte voor goede afmeer mogelijkheden voor de historische schepen.

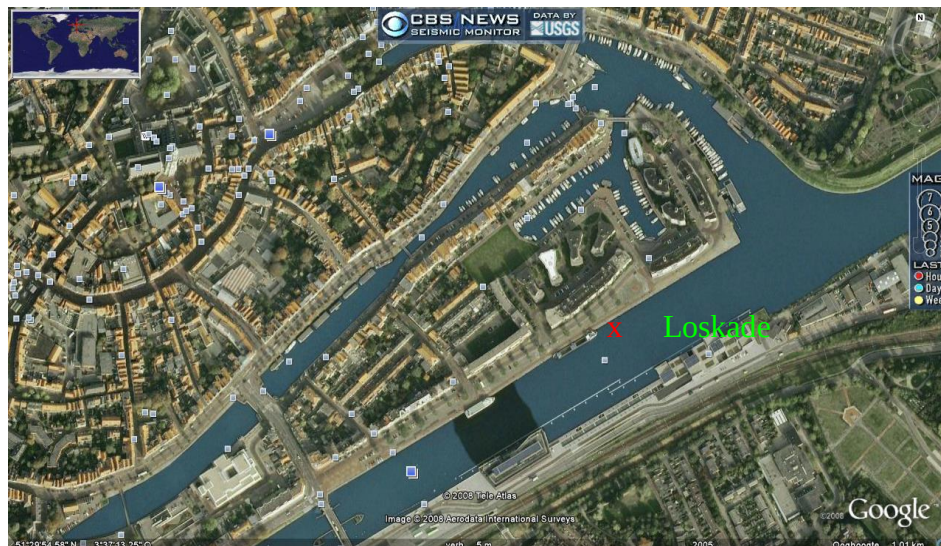
Bruinisse

In de vissershaven van Bruinisse komt plaats vrij doordat mosselschepen van de oude vissershaven naar de vluchthaven gaan. In de “boxen” van de mosselschepen en aan de loswal, is het met name met laag water, heel moeilijk om aan boord of van boord te komen. Bovendien zijn er geen voorzieningen van water en elektra.

Veerse Meer en Kanaal door Walcheren

Middelburg

Middelburg heeft (nog) geen speciale ligplaatsen voor Historische schepen. Bestaande ligplaatsen zijn er aan de loskade ten noorden van de Stationsbrug als daar ruimte is. Veelal is deze loskade in gebruik door binnenvaartschepen en passagiersschepen. Er zijn electriciteitskasten op de kade, maar er is geen water.

Veere

Ten zuiden van de kleine sluis is een speciale steiger voor charterschepen en schepen voor fiets-vaar vakanties. Hier is een watertappunt, maar geen electriciteit.

Op de buitensteiger, ten zuiden van de oude veersteiger is er soms gelegenheid om met historische schepen af te meren. In de zomer ligt deze steiger altijd vol met jachten en is er meestal geen plaats. De gemeente Veere heeft geen plannen om afmeer gelegenheden voor historische schepen te realiseren.

In Veere is geen mogelijkheid om te provianderen. De supermarkt is een aantal jaren geleden dichtgegaan en daar is niets meer voor in de plaats gekomen.

Kammerland

Tot zomer 2008 was er de mogelijkheid af te meren aan de loswal, aan het einde van het havenkanaal. Op deze loswal zijn er aansluitmogelijkheden voor stroom stroom en water en er zijn toiletten.

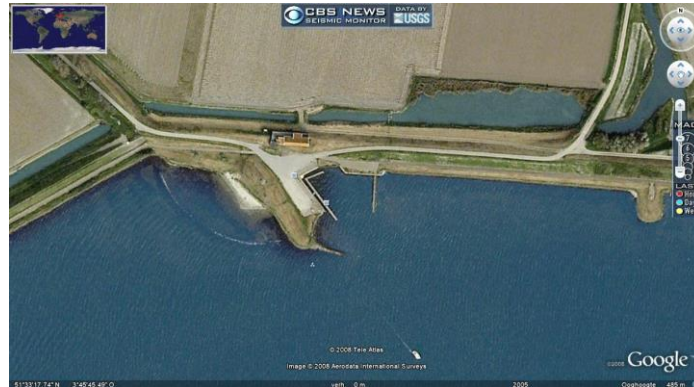
De loswal en omgeving worden jachthaven en de gemeente gaat een steiger bouwen voor historische schepen in het havenkanaal.

Aan de oude veersteiger in het Veerse Meer is overdag geen afmeergelegenheid i.v.m. het fiets voetveer.

Deze veersteiger heeft de monument status en moet worden gerestaureerd. Om een tegemoetkoming in de kosten te realiseren denkt de gemeente aan een afmeer gelegenheid op die steiger voor historische schepen.

De toegankelijkheid van de haven van Kamperland voor grote(re) schepen, is van belang omdat hier nog een supermarkt aanwezig is. Dat is ook het geval in Kortgene, maar daar kunnen alleen jachten afmeren.

Geersdijk

Geersdijk is een oude landbouwhaven tussen Oranjeplaat en Kortgene met goede afmeer gelegenheid met mogelijkheden om te wandelen en te fietsen. Er zijn geen voorzieningen van water en elektra en ook geen speciale plaatsen voor historische schepen.

Kortgene

Kortgene heeft een vernieuwde veerteiger voor het fiets- voetveer naar Wolphaartsdijk. Afmeren op deze steiger levert problemen met de veerman. Volgens de gemeente moet de veerman toestaan dat naast zijn plek ook andere schepen afmeren.

De voormalige landbouwhaven is een aantal jaren geleden overgedragen aan Delta Marina en niet meer toegankelijk voor historische schepen.

Wolphaartsdijk

Oude veersteiger x

Wolphaartsdijk heeft evenals Kortgene alleen een veersteiger waar kan worden afgemeerd als het fiets- voetveer er niet ligt.

Grevelingen

Brouwershaven

De haven van Brouwershaven is voornamelijk jachthaven, plaats voor grote(re) historische schepen is er alleen buiten de haven aan de loswal. In overleg met de havenmeester is daar afmeer mogelijkheid, water en stroom aanwezig.

Ouddorp

Ouddorp heeft geen speciale aanlegplaats(en), is alleen voor kleine schepen en geen faciliteiten.

Springersdiep

Speciale aanlegplaatsen voor schepen langer dan 15 m, maar er zijn geen faciliteiten.

Port Zeelande

Jachthaven , geschikt voor kleine charterschepen, water en stroom aanwezig.

Werkhaven ten zuiden van Port Zeelande

Speciale aanlegplaatsen voor grote schepen, maar er zijn geen faciliteiten.

Herkingen

Haven voor kleine schepen. In de jachthaven is er water en stroom.

Henk van de Haar